

Video-feedback Intervention to Promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPP-SD)

Doel.

Het doel van Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPP-SD) is het verminderen van externaliserende gedragsproblemen bij kinderen door het versterken van ouderlijke sensitiviteit en het bevorderen van consistente maar sensitieve disciplineren.

Doelgroep

De doelgroep bestaat uit gezinnen met één of meer kinderen in de leeftijd van 1 tot en met 5 jaar met (een verhoogd risico op) gedragsproblemen zoals agressie, oppositioneel en overactief gedrag.

Aanpak

Het VIPP-SD programma wordt uitgevoerd bij de gezinnen thuis of in de kinderopvang en omvat zes bezoeken van ongeveer anderhalf uur. Tijdens de bezoeken worden eerst filmopnames gemaakt, daarna worden de opnames van de vorige keer bekeken en besproken. Dit gebeurt aan de hand van verschillende thema's. Deze thema's zijn achtereenvolgens:

1. Exploratie versus hechtingsgedrag: het laten zien van contactzoekend gedrag en spel van het kind en uitleg van verschillende reacties die nodig zijn van de ouder. Voor wat betreft disciplineren komen de strategieën van inductie en afleiden aan bod.
2. 'Speaking for the child': het stimuleren van een nauwkeurige waarneming van signalen van het kind door zijn gezichtsuitdrukkingen en non-verbale signalen te verbaliseren. Stimuleren van positieve bekrachtiging als disciplineringsmethode.
3. Sensitieve keten ('sensitive chain'): uitleg van het belang van het adequaat reageren op signalen van het kind (keten: signaal van het kind – respons van de ouder – reactie van het kind). Gebruik van een sensitieve 'time out'.
4. Delen van gevoelens: tonen en aanmoedigen van de affectieve afstemming van de ouder op positieve en negatieve emoties van het kind. Leren tonen van empathie en begrip voor het kind in disciplineringsituaties.

Werkzame factoren

Om het doel, het verminderen van gedragsproblemen bij kinderen, te bereiken wordt er gewerkt aan:

1. het vergroten van de observatievaardigheden van de opvoeders;
2. het vergroten van de kennis van de opvoeders over opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen;
3. het versterken van het vermogen van de opvoeders zich in hun kind in te leven;
4. het bevorderen van adequaat opvoedingsgedrag in de vorm van sensitieve responsiviteit en sensitief disciplineren.

Effectiviteit

Naar de effecten van VIPP-SD hebben twee studies met zeer sterke bewijskracht plaatsgevonden. Uit de eerste studie bleek na de interventie de houding van de interventiegroep ten aanzien van sensitiviteit en sensitief disciplineren significant te zijn verbeterd. Interventiemoeders maakten na afloop van de interventie significant meer gebruik van sensitief disciplineren. De kinderen in de interventiegroep toonden na afloop van de

interventie minder overactief gedrag dan de controlegroep (van Zeijl et al., 2006). In de tweede studie bleken kinderen die aan VIPP hadden deelgenomen minder externaliserend probleemgedrag te vertonen dan kinderen die niet aan de interventie hadden deelgenomen (Klein Velderman, Bakermans-Kranenburg, Juffer, & IJzendoorn, 2006).

Twee buitenlandse studies hebben eveneens de effectiviteit van de interventie laten zien in een toename van sensitieve interactie en autonomie van het kind en een afname van conflicten (Kalinauskiene et al., 2009; Stein et al., 2006).

VIPP-SD is erkend door de Nederlandse Erkenningcommissies Interventies en kreeg als oordeel 'Bewezen effectief'.

Meer informatie

Voor meer informatie over VIPP-SD en de mogelijkheden om deel te nemen aan een training is te vinden op de website www.leidenattachmentresearchprogram.eu/vipp/nl of u kunt hiervoor contact opnemen met: Marian Bakermans-Kranenburg, Centrum voor Gezinsstudies, Leiden, Tel. 071-5273434 , Email: bakermans@fsw.leidenuniv.nl.

Uitvoerders van VIPP-SD dienen een vijfdaagse workshop te hebben gevolgd die wordt aangeboden door het Centrum voor Gezinsstudies Universiteit Leiden.

Een uitgebreide beschrijving van deze interventie (Ince, 2009), waarop de informatie uit deze fiche gebaseerd is, is te vinden in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut: www.jeugdinterventies.nl.

Referenties

- Ince, D. (2009). *Databank effectieve jeugdinterventies: beschrijving 'Video-feedback Intervention to Promote Positive Parenting and Sensitive Discipline (VIPP-SD)'*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Gedownload op 27-4-2012 van www.nji.nl.
- Juffer, F., Bakermans-Kranenburg, M. J., & van IJzendoorn, M. H. (2012). Folder VIPP-SD. Leiden: Universiteit Leiden. Gedownload op 27-4-2012 van www.leidenattachmentresearchprogram.eu/vipp/nl/.
- Kalinauskiene, L., Cekuoliene, D., van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J., Juffer, F. & I. Kusakovskaja (2009). Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security. *Child: Care, Health & Development*, 35, 613-623.
- Klein Velderman, M., Bakermans-Kranenburg, M.J., Juffer, F. & Van IJzendoorn, M.H. (2006). Preventing Preschool Externalizing Behavior Problems Through Video-feedback Intervention in Infancy. *Infant Mental Health Journal*, 27, 466-493.
- Stein, A., Woolley, H., Senior, R., Hertzmann, L., Lovel, M., Lee, J., et al. (2006). Treating disturbances in the relationship between mothers with bulimic eating disorders and their infants: a randomized, controlled trial of Video Feedback. *American Journal of Psychiatry*, 163, 899-906.
- Van Zeijl, J., Mesman, J., Van IJzendoorn, M. H., Bakermans-Kranenburg, M. J., Juffer, F., Stolk, M., et al. (2006). Attachment-based intervention for enhancing sensitive discipline in mothers 1- to 3-year old children at risk for externalizing behavior problems; a randomized controlled trial. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 74, 994-1005.